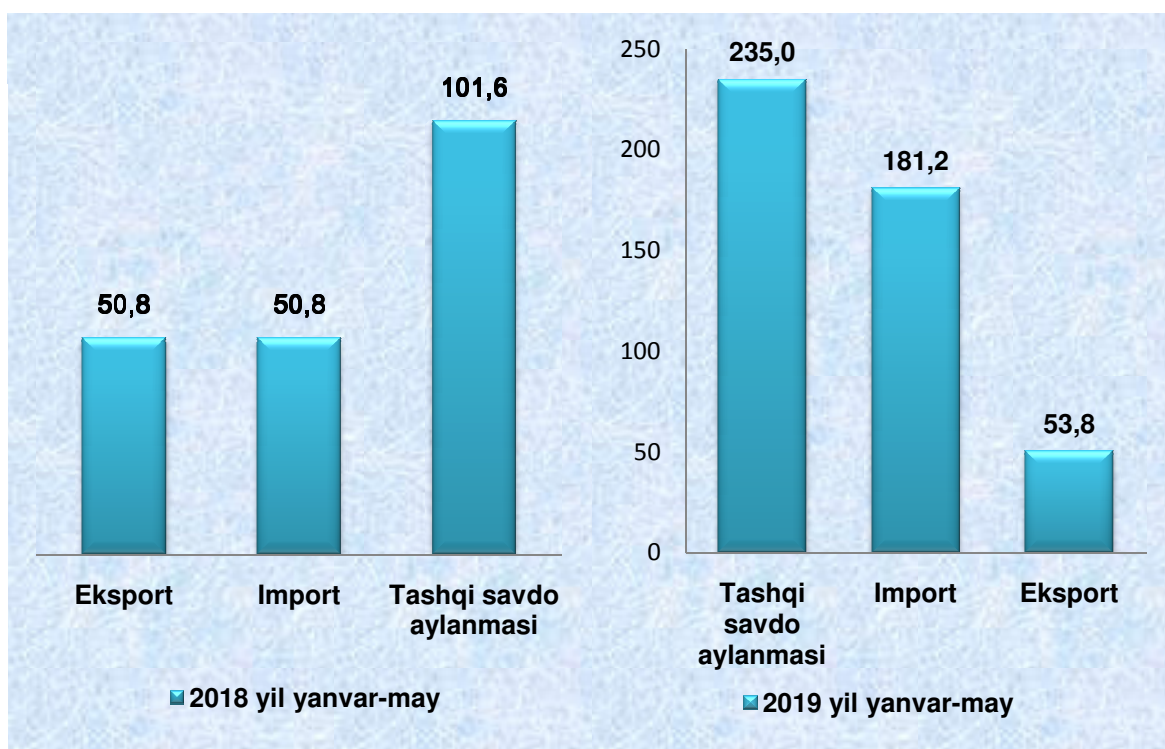

SIRDARYO VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASI

(2019 yil yanvar-may)

2019 yil yanvar-may oylari yakunlariga ko'ra, viloyatda tashqi savdo aylanmasi 235,0 mln. AQSh dollarini tashkil etib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan 2,3 b.%ga o'sdi. Shu jumladan, eksport hajmi 53,8 mln. AQSh dollariga (o'sish sur'ati 5,9 %) yetdi. Tashqi savdo saldosi minus 127,4 mln. AQSH dollarini tashkil qildi.

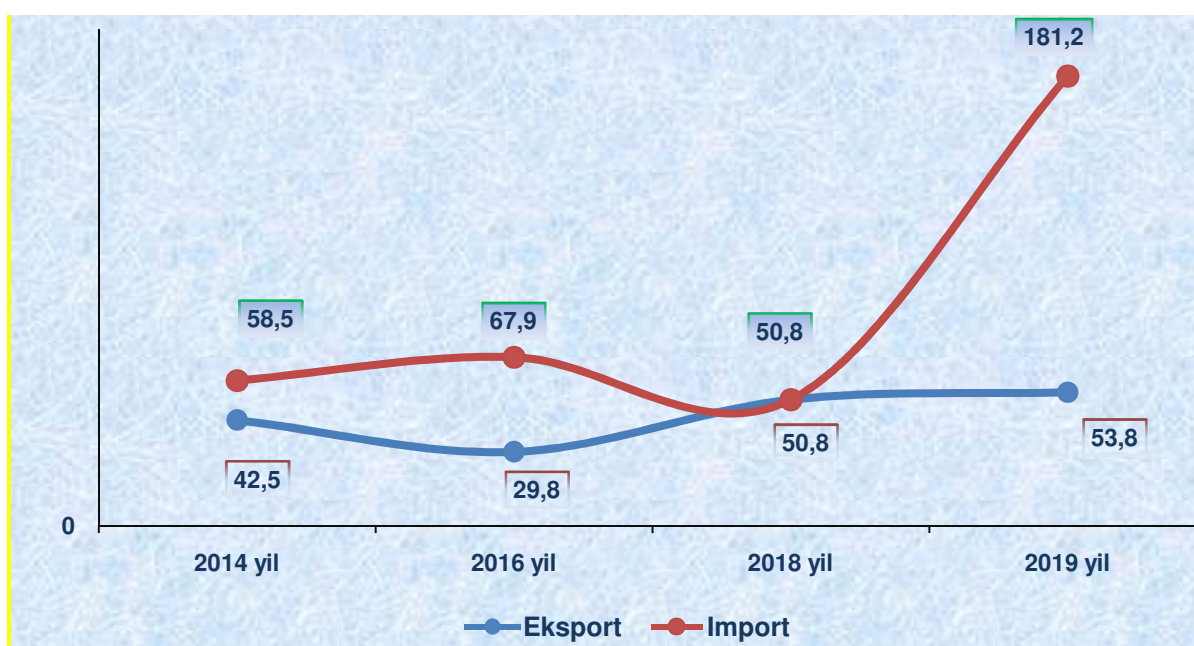
Sirdaryo viloyatining tashqi savdo aylanmasi (mln. AQSH dollari)

So'ngi yillarda hukumatimiz tomonidan sanoat tuzulmasini diversifikatsiya qilishni, eksportni qo'llab-quvvatlash, import o'rnini bosuvchi tovar va mahsulotlarni ishlab chiqarishni yanada oshirilishi kutilmoqda natijada eksport tarkibida sezilarli o'zgarishga erishiladi.

Shu bilan birga ta'kidlab o'tish kerakki, 2019 yilning yanvar-may oylarida eksport qilingan tovar va xizmatlar, o'tgan yilning shu davriga nisbatan 3,0 mln.AQSh dollarga ko'proq eksport qilindi. Tovar va xizmatlar importi hajmi esa o'tgan yilning shu davriga nisbatan 130,4 mln.AQSh dollariga ko'proqdir.

2019 yil yanvar-may oylari Tovar va xizmatlarning oylik eksport-import ko'rsatkichlari dinamikasi yillar kesimida
(mln.AQSh dollari)

2019 yil yanvar-may oylarida viloyatimiz tashqi savdo aylanmasida yuqori ulushga ega davlatlar ketma-ketligi quydagich ko'rinish olgan.

**Viloyatning tashqi savdo aylanmasida
yuqori ulushga ega davlatlar**
(mln.AQSh dollari)

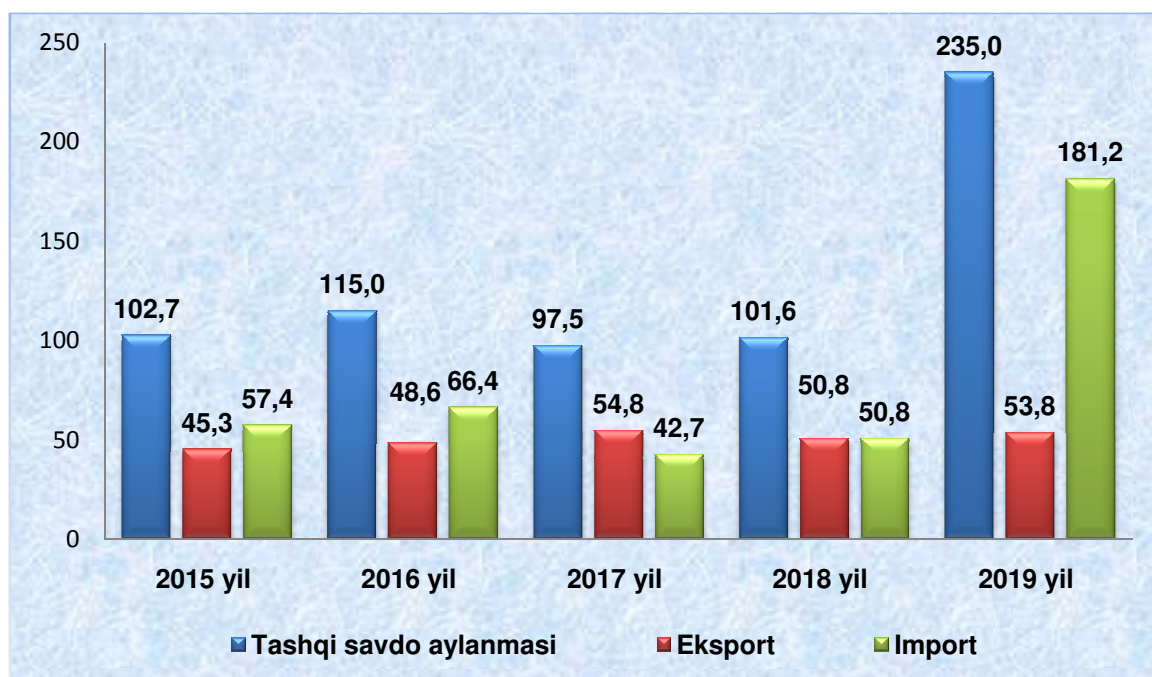
Davlat nomi	Tashqi savdo aylanmasi	Eksport	Import	Tashqi savdo aylanmasi	
				ulushi, %	o'zgarish sur'ati, %
Xitoy	73,2	13,1	60,1	31,3	176,6
Qozog'iston	57,0	17,9	39,2	24,4	6,3 b.
Rossiya	41,9	7,0	34,9	17,9	2,2 b.
Turkiya	8,5	2,0	6,5	3,6	104,3
Koreya Respublikasi	7,5	0,0	7,5	3,2	129,4
Turkmaniston	6,8	0,0	5,6	2,9	133,7 b.
Latviya	4,3	1,8	2,5	1,8	36,3 b.
Ukrayina	4,1	1,6	2,5	1,8	5,1 b.
Avstrya	3,9	-	3,9	1,7	43,3 b.
Eron	3,9	3,4	0,5	1,7	59,3
Litva	2,0	-	2,0	0,8	3,3 b.
Gruziya	1,9	0,9	1,0	0,8	25,2 b.
Hindiston	1,9	0,1	1,8	0,8	4,6 b.
Afg'oniston	1,8	1,8	-	0,8	121,5
Germaniya	1,5	-	1,5	0,6	116,2
Belarusiya	1,5	0,9	0,6	0,6	2,8 b.
Tojikiston	1,3	0,8	0,5	0,6	140,0
Italiya	1,2	0,0	1,2	0,5	411,1
Gollandiya	1,1	0,1	1,0	0,5	4,4 b.
Sloveniya	1,1	-	1,1	0,5	-
Qirg'iziston	0,9	0,3	0,6	0,4	93,8
Argentina	0,8	-	0,8	0,3	5,3 b.
Bolgariya	0,7	0,3	0,4	0,3	-
Braziliya	0,7	-	0,7	0,3	1728,8 b.

(mln.AQSh dollari)

Davlat nomi	Tashqi savdo aylanmasi	Eksport	Import	Tashqi savdo aylanmasi	
				ulushi, %	o'zgarish sur'ati, %
Сурия	0,6	0,6	-	0,3	-
Bangladesh	0,4	0,4	-	0,2	-

Viloyatning tashqi savdo aloqalarini rivojlanishi bozor islohotlarini amalga oshirish jarayonida mavjud bo'lgan milliy iqtisodiyotning real ehtiyojlari asosida amalga oshirilmoqda.

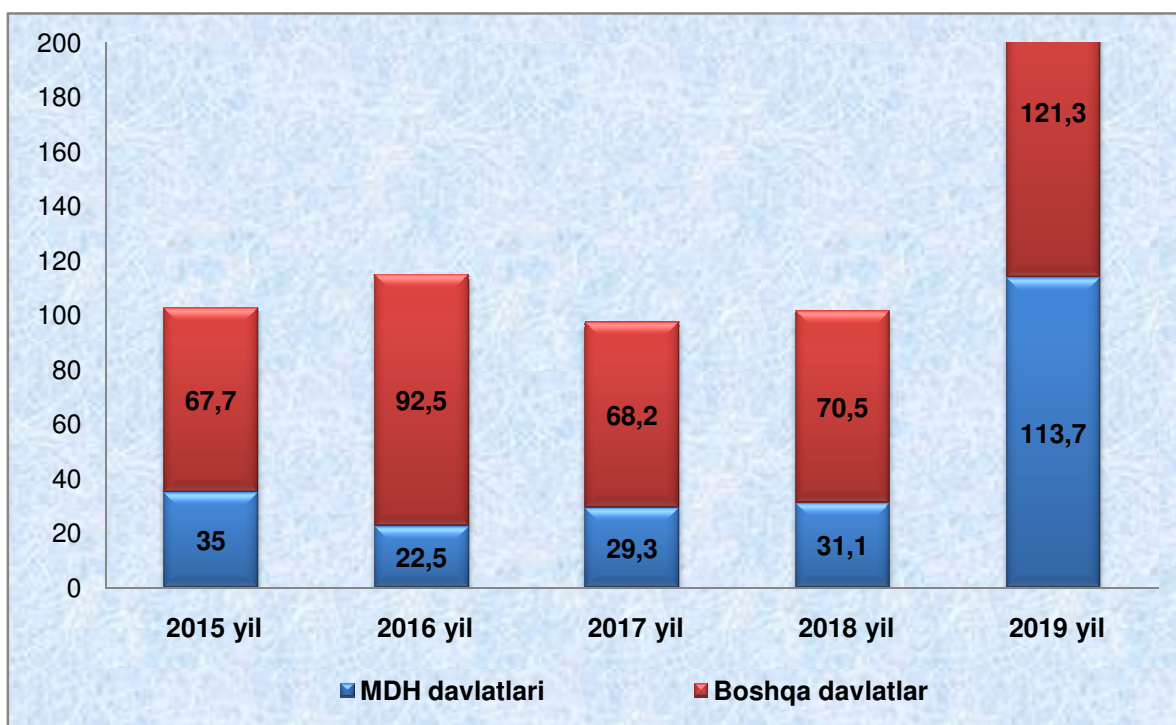
Tashqi savdo aylanmasi dinamikasi hajmi yanvar-may oylari yillar kesimida (mln.AQSh dollari)

Tashqi savdo aylanmasi dinamikasidan keltirilgan ma'lumotlar ko'rsatkichlarining so'ngi 4 yilga nisbatan sezilarli o'sganligini ko'rsatmoqda. Bundan tashqari, 2019 yilga kelib amalga oshirilgan import hajmi, o'tgan yillarga

nisbatan ko'payib, 2019 yilning yanvar-may oylari yakunlariga ko'ra, 181,2 mln.AQSH dollarini tashkil qildi.

Tashqi savdo aylanmasida MDH va boshqa xorijiy davlatlarning hajmi dinamikasi yanvar-may oylari yillar kesimida (mln.AQSh.dollari)

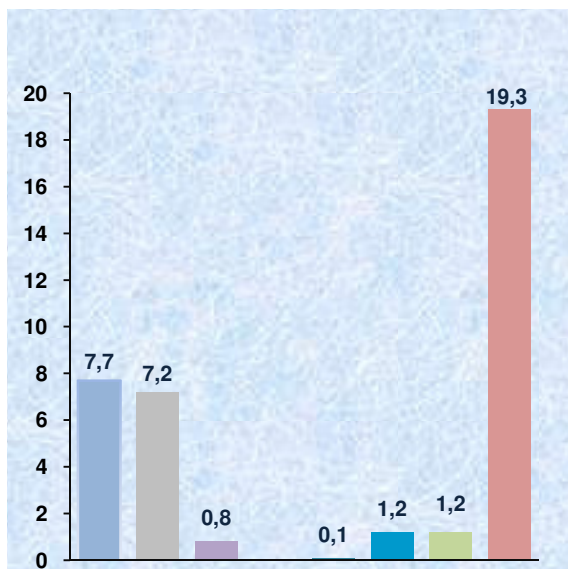
Tashqi savdo aylanmasini MDH davlatlari bilan 2016 yildan boshlab barqaror savdo aylanmasini o'sib borishini ko'rishimiz mumkin. Boshqa davlatlar bilan o'tgan 4 yilga nisbatan 2019 yil yuqori o'sishni ko'rishimiz mumkin.

EKSPORT

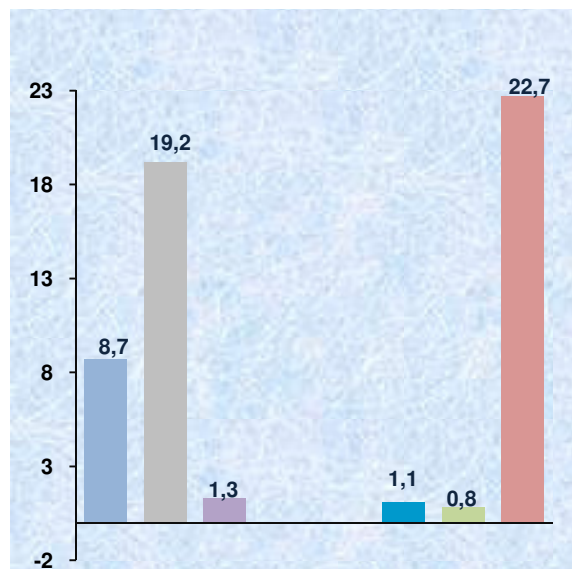
2019 yil yanvar-may oylarida eksport hajmi 53,8 mln. AQSH dollarga (o'sish sur'ati 5,9 %) teng bo'ldi. Eksport tarkibida oziq ovqat 35,7 % ulushga ega, paxta tolasi (16,3 %), mashina va asbob-uskunalar (2,1 %), shuningdek, xizmatlar (1,4 %) guruhlari hissasiga tog'ri kelmoqda.

Tovar va xizmatlar eksporti tarkibi (mln.AQSh dollari)

2018 yil
yanvar-may

2019 yil
yanvar-may

- Paxta tolasi
- Oziq-ovqat mahsulotlari
- Kimyo mahsulotlari va buyumlari
- Energiya manbalari va neft mahsulotlar
- Qora va rangli metallar

- Mashina va asbob-uskunalar
- Xizmatlar
- Boshqalar

Ekspori qilinayotgan Tovar va xizmatlarning yillar kesimidagi o'sish sur'atlari bo'yicha quyida keltirilgan ma'lumotlardan shuni ko'rishimiz mumkinki, joriy yilning yanvar-may oylarida eng yuqori xajm 2017 yil va 2018 yillarida kuzatilgan.

**Tovar va xizmatlar eksportining dinamikasi
yanvar-may oylari yillar kesimida (mln.AQSh.doll)**

Shuningdek, tovar va xizmatlar eksport hajm tahliliga asosan, 2017 yilning yanvar-may oylarida eksport eng yuqori ko'rsatkichga etgan bo'lsa 2015 yil boshqa yillarga nisbatan past ko'rsatkich qayd etildi.

Eksport tarkibi

	Jami			MDH davlatlari			Boshqa davlatlar		
	mln. AQSh doll.	o'tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	mln. AQSh doll.	o'tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	mln. AQSh doll.	o'tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %
Eksport	53,8	105,9	100,0	28,5	131,8	100,0	25,3	86,7	100,0
Paxta tolasi	8,7	86,5	16,3	-	-	-	8,7	104,5	34,5
Oziq-ovqat mahsulotlari	19,2	154,7	35,7	14,5	6,7 b.	50,9	4,7	45,8	18,5
Kimyo mahsulotlari va buyumlar	1,3	134,4	2,5	1,3	149,5	4,6	0,0	15,6	0,1
Mashina va asbob – uskunalar	1,1	89,5	2,1	1,1	2,9 b.	3,9	-	-	-
Xizmatlar	0,8	48,4	1,4	0,5	137,0	1,9	0,3	19,4	0,9
Boshqalar	22,7	93,0	42,1	11,1	68,6	38,7	11,6	140,5	45,9

Eksport qilinayotgan tovar va xizmatlarning asosiy qismi Qozag'iston va Xitoy Xalq Respublikasi va Rossiya hissasiga to'g'ri kelmoqda. Bu esa umumiy eksport hajmining 70,6 % ni tashkil qildi. Qozog'iston va Xitoy Xalq Respublikasiga eksport qilinayotgan tovarlar tarkibiga nazar tashlasak, asosan energiya manbalari va neft mahsulotlari, kimyo mahsulotlari va undan tayorlangan buyumlar hamda oziq-ovqat mahsulotlari guruhlaridan iborat ekanligini ko'rishimiz mumkin.

**Sirdaryo viloyatining
asosiy hamkor davlatlarga amalga oshirgan eksport hajmi**

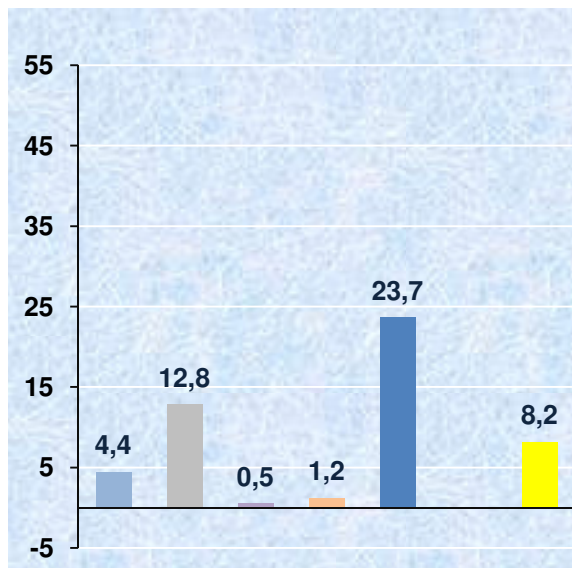
Davlat nomi	mln. AQSh doll.		Ulushi, %		O'zni	
	2018 й.	2019 й.	2018 й.	2019 й.	2018 й.	2019 й.
Qozog'iston	6,6	17,9	12,9	33,2	3	1
Xitoy	15,4	13,1	30,2	24,4	1	2
Rossiya	12,4	7,0	24,4	13,0	2	3
Eron	5,4	3,4	10,6	6,3	4	4
Turkiya	4,2	2,0	8,3	3,6	5	5
Afg'oniston	1,4	1,8	2,8	3,4	6	6
Latviya	0,0	1,8	0,1	3,3	22	7
Ukrayina	0,7	1,6	1,4	2,9	9	8
Gruziya	0,0	0,9	0,0	1,7	30	9
Belarusiya	0,5	0,9	0,9	1,7	12	10
Tojikiston	0,9	0,8	1,8	1,5	8	11
Suriya	-	0,6	-	1,2	-	12
Bangladesh	-	0,4	-	0,8	-	13

IMPORT

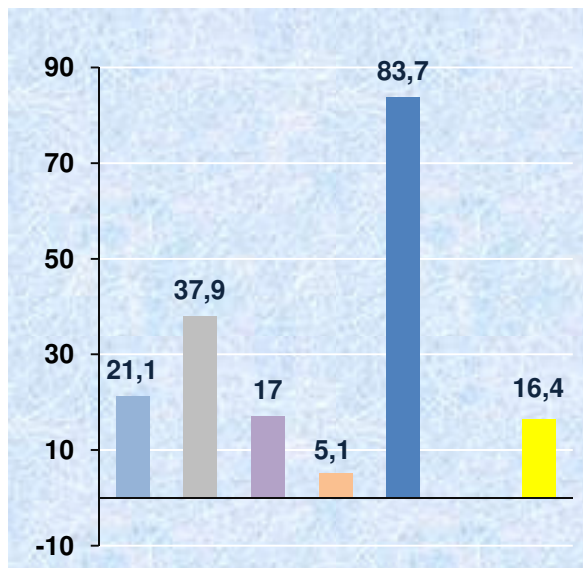
Joriy yilning yanvar-may oylarida import hajmi 181,2 mln. AQSh dollariga (o'sish sur'ati 3,6 b. %) teng bo'ldi. Import tarkibida eng katta ulush mashina va asbob uskunalari (46,2 %), kimyo mahsulotlari va undan tayorlangan buyumlar (25,2 %), oziq-ovqat mahsulotlari (11,6 %) guruhlariga to'g'ri keladi.

Tovar va xizmatlar importi tarkibi (mln.AQSh doll)

2018 yil
yanvar-may

2019 yil
yanvar-may

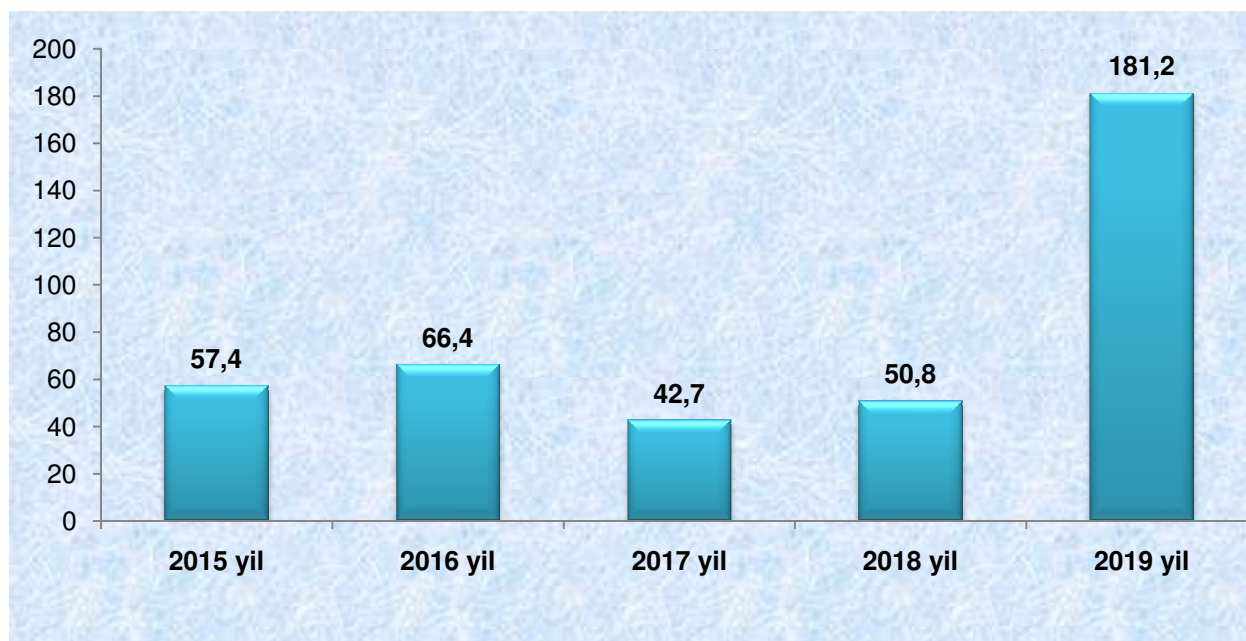
Import tarkibi

	Jami			MDH davlatlari			Boshqa davlatlar		
	mln. AQSh doll.	O'tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	mln. AQSh doll.	O'tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	mln. AQSh doll.	O'tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %
Import	181,2	3,6 b.	100,0	85,2	8,9 b.	100,0	96,0	2,3 b.	100,0
oziq-ovqat mahsulotlari	21,1	4,8	11,6	17,3	6,8	20,4	3,8	2,0	3,9

Kimyo mahsulotlari va boshqa buyumlari	37,9	2,9 b.	20,9	15,2	6,6 b	17,8	22,7	2,1 b.	25,2
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	17,0	37,1 b.	9,4	17,0	37,2	19,9	0,0	4,8 b.	-
Qora va rangli metallar	5,1	4,3 b.	2,8	2,0	3,4	2,3	3,1	5,2 b.	3,3
Mashina va asbob-uskunalar	83,7	3,5 b.	46,2	27,8	10,9	32,7	55,9	2,6 b.	58,3
Boshqalar	16,4	197,4	9,0	5,9	5,1 b.	7,0	10,5	146,4	10,9

Import qilingan tovar va xizmatlarning yillar kesimida yanvar-aprel oylari o'sish sur'atlari bo'yicha quyida keltirilgan ma'lumotlardan shuni ko'rishimiz mumkin, joriy 2019 yil yanvar-may oylari eng yuqori o'sish sur'ati kuzatilgan.

Tovarlar va xizmatlar importining dinamikasi yanvar-may oylari yillar kesimida (mln.AQSh doll)

Shuningdek, tovar va xizmatlar importi o'sish sur'atlarining tahliliga asosan, 2019 yilning yanvar-may oylarida import qilingan tovar va xizmatlar o'tgan yilning shu davriga nisbatan 356,6 %ga ko'paygan.

**Viloyat asosiy
hamkor davlatlardan amalga oshirilgan import hajmi**

Davlat nomi	mln. AQSh doll.		Ulushi, %		O'rni	
	2018 y.	2019 y.	2018 y.	2019 y.	2018 y.	2019 y.
Xitoy	26,1	60,1	51,4	33,2	1	1
Qozog'iston	2,4	39,2	4,7	21,6	5	2
Rossiya	6,5	34,9	12,8	19,3	2	3
Koreya Respublikasi	5,8	7,5	11,3	4,1	3	4
Turkmaniston	-	6,8	-	3,7	-	5
Turkiya	3,9	6,5	7,7	3,6	4	6
Avstrya	0,1	3,9	0,2	2,2	21	7
Ukrayina	0,1	2,6	0,2	1,4	18	8
Latviya	0,1	2,5	0,2	1,4	22	9
Litva	0,6	2,0	1,2	1,1	8	10
Hindiston	0,2	1,8	0,4	1,0	12	11
Germaniya	1,3	1,5	2,5	0,8	6	12
Italiya	0,0	1,2	-	0,7	37	13
Sloveniya	-	1,1	-	0,6	-	14
Gollandiya	0,3	1,0	0,5	0,6	11	15
Gruziya	0,1	1,0	0,2	0,6	24	16
Argintina	0,1	0,8	0,3	0,4	16	17

Braziliya	0,0	0,7	-	0,4	39	18
Qirg'iziston	0,4	0,6	0,8	0,4	9	19
Belarusiya	-	0,6	-	0,4	-	20

2019 yilning yanvar-may oylarida viloyatimizga 52 dan ortiq xorijiy davlatlardan tovar va xizmatlar importi amalga oshirilgan. Shulardan 5 ta eng yirik bo'lgan Xitoy Xalq Respublikasi, Qozog'iston, Turkmaniston, Rossiya Federatsiyasi va Koreya Respublikasi hamkor davlatlaridan jami import hajmi 148,4 mln. AQSh dollariga teng. Bu esa umumiy import hajmining 81,9 %ini tashkil qiladi.

Tashqi iqtisodiy faoliyat va savdo statistikasi
bo'limi
Tel.:71-230-86-34